

1. Дружба під загрозою

*М*огло бути краще, але хай уже так.

Це вирішив для себе Максим Білан, коли новий директор їхньої школи Анатолій Федорович Громовець на прізвисько Плазун замість того, щоб за своєю звичкою зібрати загальні збори і при всіх викрити злодія, спустив цю історію на гальмах. І на завжди припинив існування так званої Групи залізного порядку. Навіть не назвав це невдалим експериментом. Просто наступного дня, після того, як Максим і його друг Денис Черненко зловили злодюжку на гарячому, зі шкільних коридорів зникли патрулі старшокласників з червоними пов'язками.

Це сталося після того, як новий директор вирішив домогтися залізної дисципліни в школі. Для цього він запропонував учням старших класів стати його добровільними помічниками. Активісти, начепивши на рукави червоні пов'язки, почали ловити при вході до школи всіх, хто бодай на хвилину запізнився на урок. З порушниками дисципліни відбувалася виховна розмова в директорському кабінеті, і навіть хлопці не завжди могли стримати сльози приниження. Не кажучи вже про дівчаток: з тими постійно траплялися істерики. Правда, вже через три дні такого експерименту кількість запізньєнь звелася до нуля, але ціна цьому була, як на Максима, надто висока.

Одночасно старшокласники почали стежити, щоб під час перерв ніхто не бігав і всі поводили себе пристойно. Відчувши безмежність та безкарність влади, керівник Групи залізного порядку, спортсмен Вова Завгородній, який на пам'яті Білана й Черненка уже попадався на крадіжці, вирішив цю саму владу ще більше посилити. Відповідно до його плану з роздягальні та

порожніх класів почали зникати речі. Порядок, таким чином, мусив стати не просто залізним, а залізобетонним. І якби не втрутилися Максим із Денисом, хто знає, як би далеко зайшов Завгородній у своїх планах стати чи не другою людиною в школі після директора.

Нікого з Групи залізного порядку не покарали лише через те, що Плазун і сам не знав про ці «корисні» ініціативи свого помічника. Тому спершу розгубився, а потім зрозумів: варто тільки надати цій історії розголосу, як доведеться багато чого пояснювати, і насамперед — батькам обікрадених школярів. Через те крадене тихцем повернули. Просто підкинувши під парти, а Вова Завгородній знову став звичайним, так би мовити, рядовим учнем.

Свою роль, як вважав Максим, зіграло і те, що він та Черненко познайомилися з Плазуном ще влітку. І так само за кримінальних обставин. Їхній майбутній директор виявився причетним до не дуже красивої історії викрадення екзотичних тварин, яка так само не пішла нікуди — таке вже наше життя. Після того стосунки з директором набули особистого характеру. Отже, викриття злодюжки, а заразом — злочинної сутності Групи залізного порядку і особисто Вови Завгороднього, було їхньою невеличкою перемогою. Та Плазуну не подобалося те, що двоє підлітків знову перемогли його. І визнання невдалості експерименту одночасно стало б визнанням не те що помилки, а власної поразки.

Проте Білану з Черненком жити стало легше. Їм не потрібні були офіційні та публічні лаври переможців. Вони самі знали, що перемогли, й цього знання їм обом цілком вистачало.

Проблему Максим Білан бачив в іншому: їхня дружба з Денисом, яка виросла з неприязні та пройшла випробування взаємними образами і так само — спільними пригодами, тепер опинилася під загрозою. Цього разу загроза прийшла з несподіваного боку, і Максим не знав, що з цим робити.

Оксана Дорошенко, лідер шкільної музичної групи «Гурт Тіни», яку колись хлопці витягли з великої халепи і яка так само вважалася тепер їхнім бойовим товаришем, почала підтримувати з Денисом Черненком не зовсім дружні стосунки. Вірніше — зовсім не дружні. Денис від першого вересня вже цілий місяць по буднях зустрічав її біля під'їзду, брав у неї шкільну сумку, і ця парочка йшла до школи.

Максим навіть був переконаний: якби Оксана вчилася з ними в одному класі, Черненко вже пересів би до неї за парту.

Чоловічу дружбу зіпсує спідниця.

Білан прочитав це в якійсь книжці і тепер на власні очі переконався у правдивості цих слів. Правда, поки що на дружбу як таку Оксана не впливала. Навпаки, вважала, що вони тепер — одна команда, тож мусять разом ходити в кіно, на концерти і просто гуляти. Спробувавши кілька разів, Максим відчув себе третім зайвим, після чого делікатно, під різними приводами почав відмовлятися від дозвілля «на трьох». Як він помітив, Денис і Оксана не надто цим переймалися.

Максим розумів: не можна так поводитися, навіть думати так не годиться. Та його настрої можна було пояснити: йому теж подобалася Оксана Дорошенко. Але ж Черненко виявився більш спритним, і Оксані з ним справді цікаво.

Хоча в чому фокус? Денис читав мало, по телевізору дивився лише спортивні програми та фантастичні бойовики не найвищого гатунку. Він був старшим у родині, де крім нього росло ще двійко дітей і не було батька, тож мама не мала коли займатися старшим сином. Коли Максим волею долі познайомився з Денисом ближче, він був здивований його невіглаством, хоча погоджувався: життєвого досвіду в однолітка виявилось-таки більше. З тієї весни майже нічого не помінялося. Денис уперто ігнорував те, що називають самоосвітою. Оксана — музикант і співачка, і, здавалося б, по духу мусить бути ближче до нього, Максима.

Проте цим двом різним людям виявилось цікаво вдвох. Максимові Білану довелося зізнатися собі: він тихо їм заздрив.

2. Дядько Джон зламав ногу

Початок жовтня приніс бабине літо і дав трошки відпочити від безперервних злив.

Теплого вечора початку жовтня Максимова мама повернулася з роботи дуже збуджена і відразу з порога, навіть не скинувши чобітків, сказала з розпачем у голосі:

— У нас проблеми!

Білан-старший відірвався від газети. Максим, стурбований маминою заявою, висунув голову зі своєї кімнати.

— Щось серйозне? — запитав тато.

— Люда не може приїхати.

Люда, а для Максима — тьотя Люда, була рідною маминою сестрою, молодшою за неї на три роки. Десять років тому вона познайомилася в Києві з молодим американцем, що приїхав на якийсь бізнес-форум. Людмила з дитинства серйозно вивчала англійську мову. Після університету влаштувалася перекладачем у одній відомій фірмі. Так вона потрапила на той форум, познайомилася з Джоном Говардом, слово за слово — вони подружилися. Почали листуватися, а вже менше ніж за рік побралися, і в Біланів з'явилися родичі за океаном.

Джон і Людмила Говарди прилітали в Україну раз або два на рік. Але спочатку вирушали до Одеси. Там, у місті біля моря, жила бабуся Джона, Софія Лапідус. Так, по материнській лінії Джон Говард був, як прийнято говорити в Одесі, одеситом. Його мама свого часу теж вийшла заміж за американського громадянина. Джон, або дядько Джон, як мусив називати його Максим, добре розмовляв російською, протягом останніх семи років досить пристойно оволодів українською і вважав символічним своє одруження з громадянкою України. «Від потягу крові не втечеш!» — часто любив промовляти він.

Звичайно приїзд родини Говардів відбувався в кілька етапів. Максим затвердив це, мов таблицю множення. Спочатку Говарди домовлялися там, у себе в Америці, з нянею для їхнього сина Айвена, по нашому — Івана. Потім перевозили Айвена та няню до будинку батьків Джона. Далі прилітали в «Бориспіль» і відразу ж брали напрокат авто, щоб негайно їхати до Одеси. Джоннова бабуся дуже не любила, коли улюблений онук затримується, а засмучувати свою бабусю одесит Джон Говард не хотів і не мав права. Побувши в Одесі тиждень, Говарди сідали в авто, поверталися до Києва, де гостювали в Біланів ще три дні, після чого, повернувши машину, сідали на літак і вирушали назад до Америки.

Проте Максим змушений був вислухати від мами ще раз всю цю історію, яка закінчилася розпачливим вигуком: